

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116227165
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Paulína Pacherová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1116227165.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Paulíny Pacherovej a členov senátu JUDr. Borisa Tótha a JUDr. Ľubice Břouškovéj, v právnej veci žalobcu: A. B. C., D., nar. XX.XX.XXXX, D. E. XX/X, XXX XX C., práv. zast.: GARAJ & Partners s.r.o., Jozefská 3, 811 06 Bratislava, IČO: 35 951 125, proti žalovanému: SKIHALL spol. s r.o., Mišíkova 7720/15A (predtým: Bottova 2), 811 04 Bratislava, IČO: 44 027 621, práv. zast.: Mgr. Rastislav Sopóci, advokát, kpt. M. Uhra 2621/3, 901 01 Malacky, o určenie popretej pohľadávky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 2Cbi/30/2016-533 zo dňa 07.12.2021, pomerom hlasov 3 : 0, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 2Cbi/30/2016-533 zo dňa 07.12.2021 m e n í t a k , ž e :

I. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizačného konania dlžníka SKIHALL spol. s r.o., so sídlom Mišíkova 7720/15A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 44 027 621, vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/2/2016, zapísaná v zozname pohľadávok pod č. 21, sa považuje za zistenú čo do vymožitelnosti v sume 1.481,28 EUR.

II. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizačného konania dlžníka SKIHALL spol. s r.o., so sídlom Mišíkova 7720/15A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 44 027 621, vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/2/2016, zapísaná v zozname pohľadávok pod č. 22, sa považuje za zistenú čo do vymožitelnosti v sume 1.975,40 EUR.

III. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizačného konania dlžníka SKIHALL spol. s r.o., so sídlom Mišíkova 7720/15A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 44 027 621, vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/2/2016, zapísaná v zozname pohľadávok pod č. 23, sa považuje za zistenú čo do vymožitelnosti v sume 1.975,40 EUR.

IV. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizačného konania dlžníka SKIHALL spol. s r.o., so sídlom Mišíkova 7720/15A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 44 027 621, vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/2/2016, zapísaná v zozname pohľadávok pod č. 24, sa považuje za zistenú čo do vymožitelnosti v sume 1.992,- EUR.

V. Súd určuje, že pohľadávka žalobcu prihlásená do reštrukturalizačného konania dlžníka SKIHALL spol. s r.o., so sídlom Mišíkova 7720/15A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 04, IČO: 44 027 621, vedeného Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2R/2/2016, zapísaná v zozname pohľadávok pod č. 25, sa považuje za zistenú čo do vymožitelnosti v sume 2.623,78 EUR.

VI. Vo zvyšku odvolací súd žalobu z a m i e t a .

VII. Žalobcovi sa proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 12 %. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku, samostatným uznesením, súd prvej inštancie v osobe vyššieho súdneho úradníka.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel žalobe veriteľa (žalobcu) o určenie pohľadávky popretej reštrukturalizačným správcou.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v incidenčnom konaní súd skúma relevanciu popretia len v rozsahu popieracieho prejavu správcu, ktorý v prejednávanej veci dôvody popretia vymedzil premlčaním pohľadávky pre neplatnosť písomného uznania záväzku dlžníkom (neurčitosť uznaného záväzku). Poukázal na to, že správca je pri popretí povinný vyjadriť dôvod a rozsah popretia, pričom obmedzenie popretia len na určitý dôvod alebo určitý rozsah, znamená právnu fikciu uznania pohľadávky v nepopretom rozsahu. Spornými otázkami strán ,nad rámec popieracích dôvodov správcu, (spor strán v otázke, či nehnuteľnosť mohla byť v čase trvania nájmu užívaná ako nebytový priestor, výška nájmu fakturovaného vo faktúrach, okolností uzatvorenia nájmovej zmluvy, reálnosť užívania nehnuteľnosti v rozhodnom čase ako sídla žalovaného, podnikateľskej povahy žalobcu v rozhodnom období, okolností podpisu uznania záväzku), sa nezaoberal, nakoľko v tomto rozsahu pohľadávky správcou popreté neboli. V zmysle ustálenej judikatúry rozšírenie dôvodov popretia nepripustil a vo zvyšných tvrdených sporných otázkach konštatoval fikciu uznania správcou.

Ako relevantnú námietku žalovaného pripustil námietku nedostatku jeho pasívnej legitímácie založenú na dôvode, že sporné popretie urobil správca a nie žalovaný. Túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Uviedol, že účastníkom konania o určenie pohľadávky prihlásenej a popretej v reštrukturalizácii je (na rozdiel od konkurzného konania) priamo dlžník, a to bez ohľadu na skutočnosť, že autorom popieracieho úkonu je reštrukturalizačný správca. Na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že žalobca dostatočným spôsobom preukázal právny titul vzniku pohľadávok a ich výšku. Dôvody popretia prihlášky správcou uvedené v popretí zo dňa 25.11.2016 vyhodnotil ako nedôvodné. Žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal na náhradu trov konania žalobcu.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote, v celom rozsahu, odvolaním žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“), z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Nestotožnil sa s právnym záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby.

V odvolacej argumentácii uviedol, že súd vykonal pomerne rozsiahle dokazovanie listinnými dôkazmi, výsluchmi svedkov, ktoré však nevyužil a vzhľadom na prejudikovanú viazanosť dôvodmi popretia sa zaoberal len popieracími dôvodmi správcu uvedenými v oznámení o popretí pohľadávok. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, ktoré z dôkazov pri rozhodovaní vzal do úvahy, nakoľko sa v rozhodnutí uvádzanú len nerozlíšenie (ods. 3, 22 až 26 rozsudku). Rozsudok neobsahuje označenie judikatúry, na ktorú súd odkazoval a žalovaný len predpokladá, že zrejme ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/70/2016 (jud. 63/2017).

Odvolateľ zdôraznil, že reštrukturalizačný správca pohľadávky žalobcu poprel ako premlčané. V dôvodoch popretia správca výslovne spochybnil právny režim, ktorým sa spravuje Zmluva o nájme nehnuteľností z 11.04.2008 (ďalej len „nájomná zmluva“), uzavretá podľa Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“) a uznanie záväzku dlžníkom. Na uznanie záväzku sa podľa správcu aplikuje režim Občianskeho zákonníka (§ 558). Uznanie záväzku je však vykonané v režime Obchodného zákonníka (ďalej len „Obch. zák.“). Žalovaný má za to, že správca ako jeden z dôvodov popretia jednoznačne označil nesprávnu aplikáciu Obchodného zákonníka na záväzkový vzťah strán sporu. Žalovaný pred súdom prvej inštancie namietal práve tieto skutočnosti, ktoré preukazujú záver správcu o nesprávnom použití Obchodného zákonníka. Uviedol, že neskoršie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (4Obdo/2/2020, 4Obdo/46/2018), berúc do úvahy rozhodnutie zverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. 63/2017, nevyhlúčili preskúmanie ďalších skutočností, výslovne neuvedených v popretí, čím nedôjde k rozšíreniu dôvodu popretia, ale iba k jeho špecifikácii, čo platí i v predmetnej veci. Popretie správcu bezpochyby zahŕňa aj posúdenie právneho režimu nájmovej zmluvy strán sporu, ktorú súd prvej inštancie nezodpovedal. V dôsledku tohto pochybenia sa nemohol správne vyjadriť k otázke právnej povahy kľúčovému dôkazu – Uznanie záväzku. Bez bližšieho vysvetlenia ho posudzoval podľa Obch. zák. a obmedzil sa len na konštatovanie, že žalobca je v zmluve označený ako podnikateľ,

resp. záväzok uznal voči žalobcovi ako podnikateľovi. Záver súdu prvej inštancie v posúdení premlčania, resp. právneho režimu, ktorým sa spravuje uznanie a premlčanie, označil za predčasný.

Nesúhlasil so záverom súdu o platnosti uznania záväzku. Poukázal na záver správcu o nejasnosti uznania pre absenciu akéhokoľvek odkazu na nájomnú zmluvu (odkaz na „administratívnu budovu“ nie je dostatočný), nejasné definovanie istiny (bez špecifikácie faktúr), najmä však úrokov z omeškania a nedostatok identifikačných údajov žalobcu (napr. IČO). Uvedené skutočnosti odôvodňujú záver o neplatnosti a neúčinnosti uznania.

Odvolať súdu prvej inštancie ďalej vytykal nasledovné skutočnosti, pre ktoré považuje napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený, nezákonný a arbitrárny, a to skončenie reštrukturalizácie a dozornej správy pred vyhlásením rozsudku, neodôvodnenie aplikovateľnosti právnych predpisov a judikatúry týkajúcej sa konkurzu, na reštrukturalizáciu žalovaného, nedostatočné vysporiadanie sa s námietkou žalovaného o nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie, bez uvedenia na vec sa vzťahujúceho právneho predpisu, nedostatočná pozornosť správnosti petitu, ktorý súd prevzal do výroku. Podľa odbornej literatúry k Zákonu o konkurze a reštrukturalizácii je nesprávne, ak sa v incidenčnej žalobe žiada určiť pohľadávka za zistenú čo do právneho dôvodu, výšky, poradia, zabezpečenia, vymáhateľnosti alebo poradia. Takýto petit je nesprávny z dôvodu, že zistenie pohľadávky je zákonným dôsledkom vyhovenia incidenčnej žalobe. V odvolacom návrhu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietá alebo, aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu nesúhlasil s odvolacími dôvodmi, ani s odvolacou argumentáciou žalovaného. Odôvodnenie rozsudku je podľa žalobcu dostatočné a je z neho zrejmé, ktoré dôkazy súd vykonal, aké závery/dôvody, pre ktoré vydal rozsudok, mu z vykonaného dokazovania vyplynuli. S odkazom na judikatúru Ústavného súdu SR (I.ÚS 410/2006) uviedol, že súd nemusí dať odpoveď na každú námietku nastolenú stranou, ale len na podstatné a relevantné argumenty. K rozsahu dokazovania na súde prvej inštancie uviedol, že vykonané dokazovanie svedčí o tom, že súd sa dôvodmi popretia pohľadávok špecifikovanými v popretí správcu zaoberal a závery vyplývajúce z dokazovania aj využil. Ak by aj absentovalo explicitné uvedenie súdom vykonaných dôkazov, nejednalo by sa o vadu, ktorá by mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej, alebo na jeho preskúmateľnosť, alebo ktorá by reálne porušovala práva žalovaného na riadne odôvodnenie rozsudku. K argumentácii odvolateľa o absencii odkazu napadnutého rozsudku na konkrétnu judikatúru uviedol, že nejde o obligatórnu náležitosť rozhodnutia, podstatné je, aby z rozhodnutia súdu vyplývala jasná odpoveď na vyriešenie nastolenej právnej otázky, čo zrejmé je. Ohľadne popretia pohľadávok správcu žalobca uviedol, že dôvodom popretia bola neplatnosť uznania záväzku pre neurčitosť, v dôsledku čoho mal správca pohľadávky za premlčané. Popieracie dôvody môže správca uplatniť len v lehote na popretie (1Obdo/53/2020). S dôvodmi popretia a súvisiacimi právnymi otázkami sa súd dostatočne vysporiadal. Žalobca poukázal na to, že odvolateľom uvádzané novšie rozhodnutia 4Obdo/2/2020, 4Obdo/46/2018, berúc do úvahy rozhodnutie č. 63/2017, nespochybňujú ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej súd v incidenčnom konaní preskúmava popretú pohľadávku len z dôvodov uvedených v popieracom prejave správcu (obdobne aj Ústavný súd SR v Náleze II.ÚS 409/2013). Z citovaného vyplýva, že účelom incidenčného konania je rozhodnúť o tom, či dôvody obsiahnuté v popieracom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia tak, ako bola prihlásená. Súd nie je oprávnený preskúmať pohľadávku z iných dôvodov, než aké boli uvedené v popieracom prejave správcu.

Vo vzťahu k uznaniu záväzku žalobca uviedol, že ho považuje za určitý a platný jednostranný právny úkon žalovaného ako podnikateľa, spĺňajúci definíciu § 2 ods. 2 Obch. zák.. Nie je dôvod, prečo by sa uznanie malo riadiť ustanoveniami Obč. zák..

K namietanému nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, žalobca odkázal na ust. § 124 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“), ktorý za pasívne legitimovaný subjekt označuje dlžníka. Pasívna legitímácia žalovaného explicitne vyplýva z cit. ust. zákona a súd ju posúdil správne. Napadnuté rozhodnutie navrhol ako vecne správne potvrdiť a žalovaného zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolateľ (žalovaný) v podanej replike zotrval na prechádzajúcich vyjadreniach, tvrdeniach a závery žalobcu vo vyjadrení k odvolaniu odmietol.

5. Na prechádzajúcich tvrdeniach zotrval v podanej duplike aj žalobca. Opätovne uviedol, že žalovaný v replike opakuje svoje skoršie tvrdenia. Snaží sa rozšíriť správcu uplatnené popieracie dôvody. Uviedol, že konštatovanie správcu v popieracom prejave o uzavretí nájomnej zmluvy podľa § 663 a nasl.

Obč. zák., nezpracovania dohody o aplikácii Obch. zák. v obsahu zmluvy, nie je dôvodom popretia. Z tohto vyjadrenia správca nevyplýva ani to, že by spochybnil režim nájomnej zmluvy. Správca poukázal na to, že uvedený zmluvný typ je upravený výlučne Občianskym zákonníkom, preto sa spravuje týmto zákonom. Vzhľadom na podnikateľský charakter zmluvných strán sa v zmysle kogentnej úpravy § 261 Obch. zák. uvedenie dohody o aplikácii obchodného práva v nájomnej zmluve nevyžaduje. Uznanie záväzku označil za platný a účinný právny úkon, podliehajúci režimu Obch. zák.. Uviedol, že právnym režimom uznania sa nezaoberal ani správca a v popretí automaticky odkázal na § 323 Obch. zák..

6. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého rozsudku v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie nariadil vo veci pojednávanie (§ 385 CSP). Dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a nakoľko nie sú splnené podmienky na potvrdenie a ani na zrušenie napadnutého rozsudku, je potrebné napadnutý rozsudok zmeniť.

7. Právny zástupca odvolateľa (žalovaného) na pojednávaní pred odvolacím súdom, konanom dňa 25.10.2023, uviedol, že v plnom rozsahu zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach. V celom rozsahu trvá na odvolaní a odvolacom návrhu a žiada priznať nárok na trovy konania.

8. Právny zástupca žalobcu a žalobca na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedli, že sa pridriavajú písomného vyjadrenia k odvolaniu žalobcu a v podanej duplike. Napadnuté rozhodnutie navrhujú potvrdiť a priznať nárok na trovy konania.

9. Odvolací súd na pojednávaní v zmysle § 384 ods. 1 CSP v potrebnom rozsahu vykonal zopakovanie dokazovania slovným oboznámením listín predložených stranami sporu v konaní pred súdom prvej inštancie a podstatným obsahom spisu súdu prvej inštancie.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, v každej odvolacej veci, je právne záväzný výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd v odvolacom konaní vždy preskúmava vecnú správnosť výroku rozhodnutia, ktorý vychádza z právneho záveru a podstatných úvah súdu uvedených v jeho dôvodoch. V tomto prieskume spočíva podstata a úloha odvolacieho konania (vyjadrená zákonodarcom explicitne napr. v ust. § 387 ods. 1 CSP). Iný záver odvolacieho súdu, než záver o vecnej správnosti výroku rozhodnutia, vedie k jeho zrušeniu a vráteniu súdu prvej inštancie (§ 389 CSP) alebo k zmene napadnutého rozhodnutia (§ 388 CSP) v záväznej časti, teda v jeho výroku.

11. V zmysle uvedeného v prejednávanej veci odvolací súd, v rozsahu uplatnených odvolacích dôvodov, skúmal vecnú správnosť výroku odvolaním napadnutého rozhodnutia. Podstatnou a zásadnou otázkou pre rozhodnutie o odvolaní bola správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti popieracieho prejavu správca, na základe čoho žalobe vyhovel.

12. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca ako veriteľ si v reštrukturalizácii dlžníka SKIHALL spol. s r.o. (ďalej aj „dlžník“) súhrnnou prihláškou prihlásil celkom 5 pohľadávok, v členení istina a úrok z omeškania, ktoré reštrukturalizačný správca („správca“) zapísal do zoznamu pohľadávok pod por. č. 21 až 25. Právnym titulom prihlásených pohľadávok, označeným v prihláške, je nájomné zo Zmluvy o nájme uzavretej dňa 11.04.2008 medzi žalobcom ako prenajímateľom a dlžníkom ako nájomcom. Nájomné žalobca dlžníkovi fakturoval faktúrami č. 351/2008 z 31.12.2008, splatnosť 10.01.2009 (nájomné za 4 - 12/2008), č. 349/2009 z 31.12.2009, splatnosť 11.01.2010 (nájomné za rok 2009), č. 322/2010 z 31.12.2010, splatnosť 14.01.2011 (nájomné za rok 2010), č. 164/2011 z 10.12.2011, splatnosť 20.12.2011 (nájomné za rok 2011), č. 153/2012 z 31.12.2012, splatnosť 20.01.2013 (nájomné za rok 2012).

13. Dlžník, konajúci žalobcom ako konateľom, dňa 05.08.2013 pohľadávky žalobcu písomne uznal. Z uznávacieho prejavu (uznania záväzku) vyplýva, že dlžník, v zmysle § 323 Obch. zák., uznáva svoj záväzok voči žalobcovi čo do dôvodu a výšky a zaväzuje sa ho žalobcovi uhradiť. Predmetom uznania je nájomné časti administratívnej budovy nachádzajúcej sa v C., F. G. H. XXX/X, v sume 9.416,08 EUR + úroky z omeškania.

14. Správca písomným popieracím prejavom zo dňa 25.11.2016 prihlásené pohľadávky žalobcu poprel. Dôvody popretia založil na neplatnosti uznania záväzku pre jeho neurčitosť (absencia zákonných

náležitostí podľa § 323 Obch. zák.), v dôsledku čoho sú prihlásené pohľadávky premlčané. V posúdení premlčania odkázal na § 100 ods. 1 a § 101 Obč. zák.

15. Žalobca včas podanou incidenčnou žalobou namietal nedôvodnosť popretia a domáhal sa určenia, že jeho pohľadávky zapísané pod por. č. 21-25 sa považujú v prihlásenom rozsahu za nesporné a zistené.

16. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o nedôvodnosti popieracieho prejavu správcu. Pri posúdení dôvodov popretia sa nestotožnil s relevanciou záveru správcu o neplatnosti uznania záväzku dlžníkom pre neurčitosť uznávaného záväzku (nedostatok zákonných náležitostí) a o premlčaní prihlásených pohľadávok žalobcu. Konštatoval, že písomné uznanie záväzku zo dňa 05.08.2013 je dostatočne určité a nie je neplatné. Z jeho obsahu vyplýva, že predmetom uznania bol záväzok v sume 9.413,08 EUR + úroky z omeškania. Dlžná suma v uznaní predstavuje súčet istín z faktúr – istiny pohľadávok, ktoré sú predmetom konania. Z úkonu je nesporné, kto je dlžníkom a veriteľom, titul vzniku záväzku a jeho výška. Uznanie záväzku preto považoval za dostatočne určité a platné. Pokiaľ teda správca popretie pohľadávok založil na ich premlčaní v dôsledku neplatnosti uznania záväzku, súd popierací prejav vyhodnotil ako nedôvodný.

17. Prvoinštančný súd poukázal na to, že žalovaný (pozn. odvolacieho súdu správne má byť dlžník, konajúci žalovaným), záväzok uznal v zmysle § 323 Obch. zák. voči žalobcovi ako podnikateľovi z titulu nájmu časti administratívnej budovy na ul. G. H. XXX/X I. C.. Ustálil, že právny režim, ktorým sa spravuje uznanie a premlčanie pohľadávok žalobcu, podlieha ustanoveniam Obchodného zákonníka (§ 323 a § 407 ods. 1) a nejde o režim Občianskeho zákonníka, na ktorý odkázal v popieracom prejave správca. Pri aplikácii § 407 ods. 1 Obch. zák. a tam stanovenej 4-ročnej premlčacej lehote je zrejmé, že pohľadávky si žalobca v reštrukturalizácii prihlásil dňa 26.10.2016, pred jej uplynutím a tieto v čase prihlásenia premlčané neboli. Na uvedenom základe vyhodnotil popretie pohľadávok správcom ako nedôvodné. Mal za to, že žalobca preukázal dôvodnosť podanej žaloby a dôkazných tvrdení, preto žalobe vyhovel.

18. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie v konštatovaní účinnosti a platnosti jednostranného právneho úkonu uznania záväzku, avšak len v časti uznanej istiny pohľadávok. Rovnako sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie v konštatovaní, že záväzkový vzťah účastníkov, ako aj právny režim uznania záväzku a premlčania, sa vzhľadom na podnikateľskú povahu strán nájomnej zmluvy spravuje Obchodným zákonníkom.

19. Z dôvodov nižšie uvedených, sa odvolací súd so správnosťou právneho záveru prvoinštančného súdu nestotožnil v časti, v ktorej popierací prejav správcu vyhodnotil ako nedôvodný aj vo vzťahu k úrokom z omeškania. Uznanie záväzku v úrokoch z omeškania prvoinštančný súd posúdil ako platné, určité a za včas prihlásené v reštrukturalizácii. Odvolací súd naopak plne akceptuje argumentáciu odvolateľa o neurčitosti uznania záväzku v časti úrokov z omeškania.

20. Pokiaľ ide o uznanie záväzku v istine pohľadávok a jeho platnosti, v tejto časti odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že uznávací prejav dlžníka obsahuje dostatočnú, jasnú a konkrétnu špecifikáciu uznávanej pohľadávky, výška ktorej zodpovedá súčtu prihlásenej istiny (dlžného nájomného), podloženej faktúrami priloženými k prihláške. Z uznávacieho prejavu dlžníka vyplýva, že táto suma sa vzťahuje k nájmu nehnuteľnosti – konkrétnej administratívnej budovy uvedenej v zmluve o nájme. Správca v popieracom prejave žiadnym právne relevantným spôsobom nespochybnil viazanosť uznanej istiny k predmetu nájomnej zmluvy, ani neuviedol žiadnu okolnosť svedčiacu o tom, že by medzi dlžníkom a žalovaným existovalo viacero záväzkových vzťahov, pre ktoré je možné mať dôvodnú pochybnosť o dostatočnej a jasnej identifikácii uznávaného záväzku v časti istiny. Dôvody, na ktorých založil neúčinnosť uznania (uvedené v IV. ods. 3 bod 4) vo vzťahu k istine pohľadávky neobstoja.

21. Vo vzťahu k uznaniu úrokov z omeškania, však odvolací súd považuje popretie správcu za dôvodné a opodstatnené. Niet sporu v tom, že úroky z omeškania sú v uznaní záväzku uvedené len všeobecným slovným vyjadrením a matematickým znakom: „+ úroky z omeškania“. Hoci úrok z omeškania je nesporné nárokom vyplývajúcim zo zákona, pri jeho uznaní je rovnako nutné zachovať základné požiadavky na jasné, určité a zrozumiteľne uznané príslušenstvo pohľadávky. Je dôvodné zotrvať na tom, aby z uznávaného príslušenstva bolo zrejmé minimálne to, či sa viaže jednotlivo ku každej z dlžných istín tvoriacich sumu (výšku) uznávanej pohľadávky, alebo k celkovému súčtu uznávanej pohľadávky,

za aké obdobie sa úrok uznáva a v akej percentuálnej výške. Nedostatok týchto náležitostí činí uznanie v časti úroku z omeškania nejasným, neurčitým a uznávací prejav neplatným.

Odvolačný súd vo vzťahu k uznaniu úrokov z omeškania hodnotí popretie správcu ako dôvodné. Popretie správcu v tejto časti je logickým a právne obhájiteľným výsledkom preskúmania prihlášky žalobcu. Odvolačný súd poukazuje na to, že žalobca si v reštrukturalizácii podanou prihláškou úroky z omeškania uplatnil a peňažne ich vyčíslil ako zročný úrok za dobu od vzniku omeškania (deň po splatnosti faktúr) do dňa predchádzajúceho začatiu reštrukturalizácie, v percentuálnej sadzbe ku dňu vzniku omeškania (t. j. za konkrétnu dobu a v konkrétnej % sadzbe p.a.). Z obsahu uznania záväzku zo dňa 05.08.2013 však nie je možné za žiadnych okolností vyvodiť, že predmetom uznania boli úroky z omeškania v uvedenej výške, % sadzbe a dobe.

22. Pokiaľ ide o právny režim, ktorým sa spravuje záväzkový vzťah účastníkov a naň nadväzujúce uznanie záväzku (zabezpečovací inštitút) a premlčanie pohľadávky, odvolačný súd konštatuje správnosť skutkového a právneho záveru prvoinštančného súdu, že týmto režimom je režim Obchodného zákonníka.

23. Z obsahu nájomnej zmluvy má odvolačný súd bez pochybností preukázané, že zmluvné strany, na strane nájomcu i na strane prenajímateľa, sú jasne a bez pochybností označené ako podnikatelia (obchodným menom, IČO-m, DIČ, číslom bankového účtu a štatutárnym zástupcom dlžníka – nájomcu). Účel nájmu súvisiaci s podnikateľskou činnosťou je zrejмый aj z čl. III zmluvy, ktorým je užívanie priestorov pri výkone podnikateľskej činnosti nájomcu (dlžníka). Za uvedených okolností (charakter zmluvných strán a účel nájmu) nie je možné opomenúť kogentné ust. § 261 Obch. zák. v znení účinnom k 11.04.2008, t. j. ku dňu uzavretia nájomnej zmluvy.

24. Podľa § 261 ods. 1 Obch. zák. v cit. znení, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejмый s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 261 ods. 4 Obch. zák. v cit. znení, touto časťou zákona sa spravujú aj vzťahy, ktoré vznikli pri zabezpečení plnenia záväzkov v záväzkových vzťahoch, ktoré sa spravujú touto časťou zákona podľa predchádzajúcich odsekov, ako aj záložné právo k nehnuteľnostiam pri zabezpečení práv spojených s dlhopismi a záložné právo k cenným papierom v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom.

26. Podľa § 261 ods. 5 Obch. zák. v cit. znení, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

27. Podľa § 261 ods. 6 Obch. zák. v cit. znení, zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

28. Z citovaného zákonného ustanovenia je zrejмый a nesporné, že uzavretie nájomnej zmluvy podľa ustanovení Obč. zák. (keďže tento zmluvný typ nie je upravený v Obch. zák.) nič nemení na obchodnoprávnej povahe záväzkového vzťahu účastníkov a nutnej aplikovateľnosti Obchodného zákonníka na tú časť ich záväzkových vzťahov, ktoré priamo spadajú pod § 261 Obch. zák.. Úprava Občianskeho zákonníka sa v zmysle § 261 ods. 6 Obch. zák. aplikuje v rozsahu vyplývajúcom zo znenia ods. 6 (t. j. v predjednávanej veci predovšetkým úprava samotnej nájomnej zmluvy).

29. Uznanie záväzku, ako právny inštitút zabezpečenia plnenia záväzku a rovnako aj právny režim premlčania, sa však nesporne spravuje Obchodným zákonníkom (§ 261 ods. 4). Právny záver súdu prvej inštalcie o posúdení uznania záväzku podľa § 323 Obch. zák. a premlčania v 4-ročnej premlčacej lehote podľa § 407 Obch. zák. (ods. 28-32 napadnutého rozsudku) je dôvodný a správny.

30. Odvolačný súd dopĺňa, že na aplikovanie ustanovení Obch. zák. a na obchodnoprávnu povahu záväzkového vzťahu strán sporu by nemala žiadny vplyv ani skutočnosť, ak by žalobca v čase uzavretia nájomnej zmluvy nemal prenájom nehnuteľností v predmete podnikania. Navyše túto okolnosť správca v popieracom prejave ani nenamietal a nespochybňoval ju, preto tvrdenia a argumentácia žalovaného v tomto smere nemá v konaní právnu relevanciu.

31. Pokiaľ ide o rozsah popretia pohľadávok správcom, je správny záver prvoinštančného súdu, že popretím pohľadávok len pre ich premlčanie, sú tieto v nepopretej časti nesporné a zistené. Popierací prejav správcu zodpovedá popretiu čo do vymáhateľnosti (§ 124 ods. 1, veta druhá ZKR, v znení účinnom v čase popretia). Vymožitelnosť pohľadávky predstavuje samostatný popierací dôvod v prípade, ak správca nespochybňuje právny dôvod alebo výšku pohľadávky (ako je tomu i v prejednávanej veci), avšak má za to, že pohľadávku už nemožno vymáhať na súde. Nemožnosť vymoženia pohľadávky súdnou cestou zakladá jej nevymožitelnosť aj v reštrukturalizácii alebo v konkurze.

32. Uznáním záväzku dlžníkom dňom 05.08.2013 začala v zmysle § 407 ods. 1 Obch. zák. plynúť nová 4-ročná premlčacia lehota. K povoleniu reštrukturalizácie, ako vyplýva z údajov Obchodného vestníka a správcu (č. I. 22), došlo dňom 27.09.2016, zverejnením uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 2R/2/2016 v Obchodnom vestníku č. 185/2016. Žalobca si do reštrukturalizácie súhrnnou prihláškou prihlásil svoje nejudikované pohľadávky dňa 26.10.2016 (v súlade s § 121 ZKR).

33. Vzhľadom na konštatovanú nedôvodnosť popretia pohľadávky správcom v časti istiny, tak odvolací súd pri posudzovaní prihlásených pohľadávok preukázaných zmluvou o nájme, vystavenými faktúrami a uznaním záväzku dlžníkom (č. I. 12/21 spisu), dospel k záveru, že za zistené v časti vymožitelnosti a spôsobilé na uspokojenie v reštrukturalizácii je dôvodné považovať pohľadávky:

por. č. 21, istina v sume 1.481,28 EUR (z FA č. 351/2008 z 31.12.2008, splatnosť 10.01.2009, nájomné za 4-12/2008), úroky z omeškania plynúce od 11.09.2009 boli v čase podania prihlášky (26.10.2016) premlčané a správcom dôvodne popreté,

pod č. 22, istina v sume 1.975,40 EUR (FA č. 349/2009 z 31.12.2009, splatnosť 11.01.2010, nájomné za rok 2009), úroky z omeškania plynúce od 12.01.2010 boli v čase podania prihlášky (26.10.2016) premlčané a správcom dôvodne popreté,

pod č. 23, istina v sume 1.975,40 EUR (FA č. 322/2010 z 31.12.2010, splatnosť 14.01.2011, nájomné za rok 2010), úroky z omeškania plynúce od 15.01.2011 boli v čase podania prihlášky (26.10.2016) premlčané a správcom dôvodne popreté,

pod č. 24, istina v sume 1.992,- EUR (FA č. 164/2011 z 10.12.2011, splatnosť 20.12.2011, nájomné za rok 2011), úroky z omeškania plynúce od 21.12.2011 boli v čase podania prihlášky (26.10.2016) premlčané a správcom dôvodne popreté.

34. Za dôvodnú a vymožitelnú v celom prihlásenom rozsahu odvolací súd vzhliadol len pohľadávku pod č. 25 v sume 2.623,78 EUR (istina 1.992,- EUR a úroky 631,78 EUR). Istina tejto pohľadávky bola žalovanému fakturovaná FA č. 153/2012 z 31.12.2012, splatnou 20.01.2013 (nájomné za rok 2012). Úroky z omeškania z tejto pohľadávky začali plynúť od 21.01.2013 a k ich premlčaniu by došlo dňom 21.01.2017. V čase podania prihlášky (dňa 26.10.2016) preto ani istina ani úroky z omeškania premlčané neboli. Neplatnosť písomného uznania záväzku - úrokov z omeškania zo dňa 05.08.2013 na príslušenstvo tejto pohľadávky nemá vplyv. Popierací prejav správcu titulom premlčania (pre neplatnosť uznania záväzku) je vo vzťahu k tejto pohľadávke právne nedôvodný a záver prvoinštančného súdu o oprávnenosti pohľadávky č. 25 je správny.

35. Odvolací súd, s poukazom na uvedené, na rozdiel od súdu prvej inštancie, vzhliadol žalobu dôvodnou len čiastočne a dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozhodnutia.

36. K odvolacej námietke žalovaného vytykajúcej nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku, nejasnosť vyhodnotenia dôkazov (nevyužitie všetkých vykonaných dôkazov), odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie založil síce na stručnom a faktickom zhrnutí podstatných úvah (dôvodov), na ktorých spočíva právne záväzný výrok, avšak tieto dôvody nemožno hodnotiť ako nedostatočné, ani ako nepreskúmateľné, zakladajúce vadu podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) CSP. Odvolací súd prisvedčil argumentácii žalobcu, že v zmysle judikatúry vyšších súdov a Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, I. ÚS 241/07, II. ÚS 449/2015, IV. ÚS 493/2022, NS SR 6 Cdo 145/2011), súd v dôvodoch rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky strán sporu, ale len na otázky podstatné pre rozhodnutie vo veci. Túto požiadavku napadnuté rozhodnutie spĺňa.

Súd prvej inštancie správne poukázal na koncentráciu dokazovania len na dôvody vyplývajúce z popieracieho prejavu správcu a v tomto rozsahu vyhodnotil okolnosti, pre ktoré považoval uznanie záväzku žalovaným za platné a účinné, zodpovedal otázku právneho režimu, ktorým posudzoval dôvodnosť správcom uplatneného premlčania pohľadávok žalobcu, vyhodnotil rozsah popretia, ktorý sa (vzhľadom na námietku premlčania) týka len vymožitelnosti pohľadávok a vysporiadal sa aj so žalovaným vznesenou námietkou nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie. Prvoinštančný súd v dôvodoch rozhodnutia (ods. 40) jasne a zrozumiteľne uviedol, že vzhľadom na charakter prejednávanej veci je právne bez významu a irelevantné skúmanie žalovaným uvádzaných skutočností, či prenajatá nehnuteľnosť mohla byť v čase trvania nájmu reálne užívaná ako sídlo žalovaného a súčasne, či mohla byť užívaná ako nebytový priestor, výška fakturovaného nájmu a okolnosti podpisu uznaného záväzku. So záverom prvoinštančného súdu vyjadreným v ods. 40 dôvodov rozhodnutia, sa odvolací súd stotožňuje. Niet pochyb v tom, že tieto tvrdenia a k nim navrhované dôkazy presahujú rozsah popieracieho prejavu správcu.

Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že charakter záväzkového vzťahu, v ktorom majú pôvod pohľadávky žalobcu (t. j. nájom nehnuteľností), je obligačným záväzkovým vzťahom, nie reálnym kontraktom. Účastníci záväzkového vzťahu sú viazaní svojimi zmluvnými prejavmi, z ktorých im vyplývajú vzájomné práva a povinnosti – možnosť užívať nehnuteľnosť, ktorá bola i v zmysle výpisu z obchodného registra administratívnym sídlom žalovaného a povinnosť uhrádzať žalobcovi nájomné. Akékoľvek porušovanie zmluvných povinností vyplývajúcich z platne uzavretej zmluvy mohli a mali strany riešiť v danom čase právne prípustnými prostriedkami, či už mimo súdu alebo súdnou cestou. Tieto výhrady žalovaného nie sú relevantné pre incidenčné konanie a ako už bolo uvedené, presahujú rámec (dôvody) popieracieho prejavu správcu.

K námietke nedostatku označenia rozhodnutí tvoriacich ustálenú súdnu prax, odvolací súd uvádza, že nejde o povinnú náležitosť rozhodnutia (§ 220 CSP). Požiadavky predpokladané ustanovením § 220 CSP napadnuté rozhodnutie spĺňa. Odkaz súdov na ustálenú súdnu prax je bežnou, všeobecne zavedenou a akceptovateľnou súčasťou dôvodov súdneho rozhodnutia. Povinnosťou súdu nie je uviesť v dôvodoch rozhodnutia odkaz na konkrétne rozhodnutia vyššieho súdu tvoriace ustálenú súdnu prax. Podstata konštatovania súdu o ustálenej súdnej praxi spočíva v tom, že právny záver súdu nižšieho stupňa v riešení konkrétnej otázky vychádza z ustálenej súdnej praxe a zodpovedá jej. Odôvodnenie prvoinštančného rozhodnutia nevykazuje znaky nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti, ani nezákonnosti.

37. Ako nedôvodnú odvolací súd hodnotí aj námietku žalovaného o nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie v konaní. Súd prvej inštancie jej danosť posúdil správne a svoj záver riadne a dostatočne uviedol v dôvodoch rozhodnutia (ods. 39). Pasívna legitímácia žalovaného vyplýva zo zákona, a to z ust. § 124 ods. 4 ZKR, v zmysle ktorého žaloba o určenie pohľadávky popretej v reštrukturalizácii smeruje priamo voči dlžníkovi a žalovaným subjektom je dlžník.

38. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že prvoinštančný súd nevenoval dostatočnú pozornosť správnosti petitu, ktorý prevzal do výroku, odvolací súd uvádza, že táto námietka nie je právne opodstatnená. Podľa odvolateľa, odkazujúc na bližšie neoznačenú odbornú literatúru k ZKR, je nesprávne, ak sa v incidenčnej žalobe žiada určiť pohľadávka za zistenú čo do právneho dôvodu, výšky, poradia, zabezpečenia, vymáhateľnosti alebo poradia. Odvolací súd poukazuje na to, že právna doktrína (odborná literatúra) nie je záväzným prameňom práva a súd nemá žiadnu povinnosť stotožniť sa alebo si osvojiť stanoviská a komentáre v odbornej literatúre. Petit žaloby, o ktorom konal súd prvej inštancie, zodpovedá petitu incidenčných žalôb podľa § 124 ZKR. Žalobca nie je povinný uviesť petit v presnom znení zákonného ustanovenia. Povinnosťou je vymedziť petit tak, aby zodpovedal požiadavkám zákona, čo žalobou uplatnený petit spĺňa. Rovnako súd nie je povinný následne prevziať do výroku doslovné znenie petitu. Výrok musí vyjadriť podstatu petitu, ktorá zodpovedá žalovanému nároku, čo rovnako splnené je.

39. K odvolacej argumentácii žalovaného, že pred rozhodnutím prvoinštančného súdu došlo k ukončeniu reštrukturalizácie, odvolací súd uvádza, že skončenie reštrukturalizácie je bez vplyvu na prejednávanú vec. Dáva do pozornosti strán sporu § 158 ZKR, ktorý počíta s priebehom sporu aj po skončení reštrukturalizácie a upravuje plnenie na popretú pohľadávku.

40. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že niet dôvodu na potvrdenie ani zrušenie napadnutého rozhodnutia a vzhľadom na čiastočnú opodstatnenosť odvolania žalovaného je daný dôvod na zmenu napadnutého rozhodnutia. V súlade s ust. § 388 CSP preto

napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, ako vyplýva z výroku, ktorý v zmysle § 124 ZKR zodpovedá rozsahu popretia pohľadávky len čo do vymožitelnosti pohľadávky.

41. O trovách konania na súde prvej a druhej inštancie rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci prevažujúci úspech. Žalobca si v konaní uplatňoval pohľadávky v sume spolu 14.269,93 EUR. Úspech žalobcu predstavuje 56 % a úspech žalovaného predstavuje 44 %, v dôsledku čoho žalobcovi titulom celkového (prevažujúceho) úspechu vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 12 % (56 % - 44 %), o výške ktorého rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súdny úradník súdu prvej inštancie. V súlade s ust. § 52 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, odvolací súd opravil zrejmu nesprávnu zapisnicu z pojednávania konaného dňa 25.10.2023, kde v časti VII. výroku, veta druhá, bolo nesprávne uvedené trov „odvolacieho“ konania, hoci je zrejme, že odvolací súd v súvislosti so zmenou prvoinštančného rozhodnutia konal a rozhodol o celkovom nároku na trovy konania (t. j. o trovách na prvej aj druhej inštancii).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 420 a § 423 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).